

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 30.—
za en mesec K 2.—50
za Nemčijo celoleto .. K 34.—
za ostalo inozemstvo .. K 40.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 28.—
za en mesec K 2.—30
V opravi prajman mesečno .. 2.—
== Sobotna izdaja: ==
za eno leto K 7.—
za Nemčijo celoleto .. 9.—
za ostalo inozemstvo .. 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
Enostopna poltivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 30 v
za dva- in večkrat .. 25 ..
pri vodjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
Enostopna poltivrsta po 60 v
Izbija vsak dan izveniš nedelje in praznika, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Ro. opisi se ne vračajo; nekonstitirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštna hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Grof Barbo mistificira.

DRŽAVNI ZBOR.

Grof Barbo izdaja.

V današnji seji je govoril naš stari »prijatelj«
grof Barbo. To je oni Barbo, čegar oče je bil še zaveden Slovenec, oni Barbo, ki je soprodpisan na znanem vsenemškem manifestu za vsenemški mir z aneksijami, proti razorožitvi, proti sporazumu med narodi. Pripovedoval je, da ni med slovenskim ljudstvom »niti sledu o želji po kakoli slovenski ali jugoslovanski državi«. Ali je »staroavstrijski Kranjec«
res prespal veličastno manifestacijo slovenskega, jugoslovanskega naroda ob dr. Krekovi smrti! Govoril je, kako se Slovenecem na Kranjskem dobro godi, kako so Nemci slovenizirani itd. V sedanjih dneh, gospod grof, tako mistificirati javnost, to je vendar nekoliko že prehudo.

Naši poslanci bodo dali vsenemškemu grofu pošten odgovor.

Dunaj, 17. oktobra. (Kor. ur.) Zbornica je nadaljevala in dokončala danes debato glede dobave svinjine in masti iz Ogrske.

Poslanec Hofmann pl. Wellenhof je opozarjal na žalostne razmere glede prehrane v alpskih deželah, posebno na Štajerskem. Krivda je v tem, ker se ne postopa z vsemi deli države enako. Dobavo masti iz Ogrske naj avstrijska vlada centralizira. Govornik svari pred tem, da bi uživale sudetske dežele in Galicija kako prednost glede količine krompirja pred alpskimi deželami.

Drugo branje proračunskega provizorija.

Poročevalec dr. Steinwender uvede razpravo. Poslanec Teufel, Hummer in tovariši stavijo dodatni predlog, naj se dovoli denar za zvišanje doklad državnim uslužbencem od 1. januarja 1918 za 50 odstotkov. Istotako dodatni predlog, naj se dovoli 60 milijonov kredita za zvišanje doklad učnemu osebju na ljudskih in meščanskih šolah.

Finančni minister baron dr. Wimmer naglašja velik pomen dovolitve sedanjega proračunskega provizorija. V mirnih časih pomeni proračunski provizorij ustavni temelj države, danes pa se gre za to, da se dovolijo državni sredstva za nadaljevanje boja za obstanek. Proračunski provizorij zahteva tudi kredita v znesku 9 milijard. V nekaj tednih bo razpisano sedmo vojno posojilo, ki je edino sredstvo za nadomestitev izdajanja novih bankovcev. Zato pri-

poroča najobilnejšo udeležbo pri novem vojnem posojilu.

Glede zahteve odseka, naj se dovoli za uslužbenca državnih železnic 100 milijonov kron prispevka, naglašja, da stoji v proračunu v svrhu draginjskih doklad državnim uslužbencem postavka 560 milijonov kron, od teh odpade na uslužbenca državnih železnic 240 milijonov. Glede dovolitve 50odstotnega povišanja draginjskih doklad državnim uslužbencem z dne 1. januarja 1918 vlada načelno ne nasprotuje.

Vlada želi šestmesečni proračunski provizorij, ker zavzema razprava o redne mproračunu več časa. Enketo glede oddaje premoženja pozdravlja. Izraža željo po skupnem delu vlade in parlamenta in prosi zbornico, naj sprejme proračunski provizorij.

Vsenemški apostol grof Barbo.

Poslanec grof Barbo govori kot zastopnik Kočevja in zagovornik vseh po južnih deželah Avstrije raztresenih Nemcev, kot »staroavstrijski Kranjec«
proti slovenskim zahtevam. Nikakor ni sovražnik slovenskega naroda. Vkljub vsemu, kar tukaj sliši, goji upanje, da je sporazum med narodi in izravnanje narodnih naspriostev mogoče. Pri slovenskih kmetih ni niti sledu želje po kakoli samostojni slovenski ali celo jugoslovanski državi. Navada kranjskih poslancev obeh narodnosti je, da povdarjajo pomen Kranjske kot zaledje Trsta in zahtevajo, da se izvedejo gospodarske koristi. Še do konca l. 1870. so volila kranjska mesta nemške poslance v kranjski deželni zbor. Vsa ta mesta so — z izjemo Kočevja — postala slovenska. Slovenci nimajo na Kranjskem samo slovenskih ljudskih šol, ampak tudi srednje šole, slovenske učne knjige in višje učne zavode. Tako izgleda zatiranje Slovencev, radi katerega zahtevajo svojo lastno slovensko ali še celo jugoslovansko državo. Dokler bodo Slovenci vztrajali na svoji dosedanjih poti, dokler natančno ne vemo, kaj razumejo pod narodno avtonomijo, mora vsak Nemec odgovoriti z odločnim: Ne! (Nemški nacionalci in krščanski socialci ploskajo.) Nenemško ozemlje Avstrije ne more biti in ne bo germanizirano. Avstrijski Nemci hočejo biti vez države. Naj bi nikdar ne prišel čas, da bi Nemci morali dvomiti o možnosti izpolnitve tega poslanstva. Pod razvalinami te države bi bil tudi slovenski narod pokopan. Slovenci naj mislijo na usodo svojih sorojakov v Italiji. (Nemški nacionalci ploskajo.)

Razprava se prekine.

Ob koncu seje odgovarja predsednik dr. Grob na pismene interpelacije poslanec Zahradnika in Prokeša glede omejitve poročila o motenju seje dne 16. t. m. potom nekega obiskovalca galerije. Omenja, da se je temu popolnoma brezpomembnemu slučaju razni krogi pripisovali preveč pomena. Zato je celo državno pravdnštvo se čutilo dolžno taka poročila črtati, ker bi utegnilo slabo vplivati na vojaški položaj države. Ker smatram ta čin neodgovornega človeka popolnoma brez pomena, sem vložil ugovor proti takemu načinu uporabljanja cenzure.

Prihodnja seja jutri.

Poljaki in proračun.

Dunaj, 17. oktobra. Danes se je vršila plenarna seja Poljskega kola. Poslanci poljske ljudske stranke so se pritoževali radi rekvizicij. Poslanec Witoš je zastopal opozicijsko stališče. Njegov predlog, naj Poljsko kolo glasuje proti proračunu, je bil odklonjen z 28 glasovi proti 20.

Poslanec grof Skarbek (demokrat) je predlagal, naj se dovoli samo dvamesečni provizorij. Poljski konservativci so se zavzemali za šestmesečni provizorij. Dosegel se je med večino kompromis za dovolitev štirimesečnega provizorija. Ker pa vztraja dr. pl. Seidler na zahtevi šestmesečnega provizorija, se bodo posvetovanja nadaljevala.

Zapostavljanje nenemškega moštva.

Domobranski minister fml. pl. Czapp je odgovoril na interpelacijo Poljakov, Ukrajincev in Rumunov glede rezervatnega povelja vojnega ministrstva v sporazumu z domobranskim ministrstvom v zadevi nevrstitev posameznih oddelkov nemške narodnosti v formacije, namenjene soški armadi. Domobranski minister pravi, da se je to zgodilo vsled katastrofe na kamenitem polju dne 17. julija, ker je bilo potrebno, da je bilo nesposobno moštvo izmenjano ter s sposobnimi vojaki nemške narodnosti, ki razumejo jezik tamošnjega nemškega prebivalstva. Minister prosi, naj se razprava v plenumu o tem opusti. Ugovarja trditvi, da bi bili Nemci in Madžari v nekorištvu vojnom nemške in nemadžarske narodnosti protežirani.

Zvišanje zemljiškega in pridobninskega davka.

Vlada je predložila načrt za zvišanje zemljiškega davka od 21,3 na 24 odstotkov čistega katastralnega dohodka. K temu pride še 50odstotni vojni povisek. Pridobninski davek naj se pri akcij-

skih družbah zviša z ozirom na vojni povisek od 20 na 100 odstotkov.

Vprašanje izpraznjenih mandatov.

Dunaj, 17. oktobra. (Kor. ur.) Parlamentarna komisija Poljskega kola in poljskih članov imenitetnega odseka sta se včeraj sestala k posvetovanju, da se svetujeta o predlogu čeških poslancev glede zopetnega oživljenja uničenih mandatov pomiloščenih poslancev. Poljska parlamentarna komisija smatra za pravno in politično nujnost, da se zasedejo izpraznjeni mandati, ker so poslanski mandati pravica volilcev in ne izvoljenih. Za parlament ne odločuje pravno ampak politično vprašanje. Zato se morajo mandati restituirati ali pa razpisati nadomestne volitve.

Poslanec Stanek sklical posvetovanje manjšinskih strank.

Z Dunaja poročajo: Na Dunaju se je vršilo pod predsedstvom posl. Staneka posvetovanje čeških, slovenskih, rusinskih in italijanskih poslancev o ožjem razmerju poslancev teh narodov oziroma o stališču minoritetnih strank. Poizkušalo se bo v do glednem času ustanoviti slovanski blok.

Izjava.

Duhovščina vipavske dekanije, zbrana dne 11. oktobra t. l. na konferenci na Colu pri Vipavi, navdušeno pozdravlja izjavo presvetlega gospoda knezoškofa in vseh slovenskih političnih strank z dne 15. septembra t. l., tikajočo se državnopravne deklaracije Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja t. l., mirovne akcije sv. Očeta papeža Benedikta XV. ter mirovnega prizadevanja presvetlega cesarja Karla I.

Ker živi duhovščina v tesnem stiku z ljudstvom ter dobro pozna njegove želje in težnje, je ista v prijetnem položaju izjaviti, da pozdravlja navedeno izjavo vse prebivalstvo dekanije brez razlike strank.

Vipava, dne 15. oktobra 1917.

Za vipavsko duhovščino:
Andrej Lavrič s. r., dekan.

Odločitev na soški fronti.

Vse kaže, da prično Italijani kmalu svojo veliko ofenzivo. Število mož italijanske armade so močno pomnožili, vpoklicali so vse vojake na dopustih, tudi poljedelske delavce; zelo so omejili oprostivte. Zavezniki so poslali Italijanom veliko topov, letal in letalcev, kakor tudi tehnične čete.

Da, smrtoglavca, to je ime tiste male kupe na tej viseči planini. »Karel, ne govori tako, saj človek ne ve, kaj ga čaka, in nikoli ne sme obupati.« On je pa nemo zrl predse. Naenkrat se strezne, toda mi roko in bila sva ločena. Niti v sanjah si ne bi mogel misliti, da sem ga videl zadnjikrat živega.

12. oktobra 1916 sem slišal po telefonu imenovati med drugimi tudi njegovo ime. Pohitel sem na kraj, kjer je bilo njegovo mesto. Videl sem pravo razvalino, Mina je priletela naravnost v njegovo kritje, kjer se je nahajal on s svojim rojem. Skoro vsi razen Karla so bili strašno razmesarjeni. Sedel je na tleh in kri mu je kapala z globoke rane na glavi. Stal sem dolgo in gledal njega, ki mi je bil vedno tako dober prijatelj. Prišli so sanitetci, ga zavili v platno in odnesli.

Njegova smrt nas je potrla; ker ljubili smo ga vsi. Bil je lepega značaja in jako humorističnega govornika.

Dva dni nato so nas nadomestili Bošnjaki in odšli smo v malo yasio na odih. Prvi dan sem šel na pokopališče, da poiščem njegov grob. Hodil sem dolgo od groba do groba samih junakov in nazadnje sem našel tudi grob Mencingerja, pokopanega s svojimi hrabriji tovariši. Okrog križa je visel venec planik in smrečja.

Dal si svoje poslednje, najdražje, svoje življenje, za domovino visoko v gorah, katero si tako zelo ljubil. V miru počival.

LISTEK.

Zdravljenje z elektriko.

Mlad ogrski zdravnik, dr. Viktor Gonda, je začel zdraviti »traumatično nevroz«, ki je še veliko žalostnejša in strašnejša nego epilepsija, ker vzame bolniku vsako oblast nad udi in mnogokrat tudi sluh in govor — z električnim »Sinus«-tokom. Uspehi so naravnost čudežni. V sobo pripeljejo vojaka, ki ni več podoben človeku; ude mu premetava in vije, na telesu je še sama kost in koža. Polože ga na divan, trdno ga primejo za roke in noge, preko ust ga tišče z ruto, da bi siloma ne dvignil glave. Zdravnik mu pravi očetovsko dobrotno, vendar odločno: »Ne boj se, sinko, v dveh minutah boš zdrav, boš zopet človek.« Stroj brni, drugače je tiho kakor v grobu. Tedaj napelje zdravnik zdravilni Sinus-tok v bolnikovo stegno. Izpod rute se izvije strahoten, zategnjen kriki, ki ga človek do smrti ne pozabi. Odrvenele noge se dvignejo, iz prsi prihaja čimdalje težje hropenje. Tedaj tok ustavijo — čudež je izvršen. Bolniku podajo okrepitele pijače in na to skoči na tla — zdrav in krepak. Na zdravnikovo povelje se okreče po vojaško na desno in levo, koraka, se obrača. »Idi, sinko, drži se vojaško — naj ti smeš biti ponosen! In mož se srečno vrne v življenje. — Za njim pri-

peljejo vojaka Ivana Tovay; hodi ob bergljah ter je gluhi in mutasti, bebast. Polože ga na divan in store z njim kakor s prejšnjim, le da mu puste usta odkrita. Z velikimi črkami mu zapišejo na papir: »Kadar začutiš električni tok, kriči na vse grlo!« Stroj zabrni, tok napeljejo desno in levo od zatilnika. Razleže se grozen krik, širok, strašen krik. Pred oči mu drže papir. Vojak strmi nanj in iz grla in ust se izvija strahotno rjovenje in grgranje — vrši se strašni boj jezika. In že se razločiti med rjovenjem o in a, potem oa, oa, nato se vseli vmes v in y in tudi n je že slišati, »oanovay«, potem »joanovay«... kakor bi prihajali glasovi z drugega sveta. »Joanovay«... in končno »Jovan Tovay«... Vsi navzoči ihté. »Ali imaš otroke?« mu kriče. Zmedeno, vprašujoče se ozira na okoli, oko se mu vpira v notranjost ter išče in išče. Končno se izvije iz grla beseda »Peri«. »Iz katerega komitata si?« »Szabolcs«, se odzove bolnik. Njegov glas je že čistejši, izgovor jasnejši, sluh se mu je vrnil. »Kako je ime tvoji ženi?« Po kratkem pomisleku izusti ženino ime: »E(r)szil!« Iz oči se mu vlijejo solze — spomnil se je, da je oče, mož. »Ali znaš moliti?« Počasi, pa jasno in glasno je začel: »Češčena Marija...« Vsi navzoči so jokali z njim in ko je prišel v očenašu do zadnje prošnje: »Reši nas ljudega,« so v duhu vsi dostavili »vojske. Amen.« Jovan Tovay je vstal na lastne noge, slišal in govoril — bil je zopet človek. Naslednji dan je pravil na vrtu bolnišnice: »Od veselja

nisem mogel sinoči dolgo zaspati; vedno zopet sem se prepričeval, če res znam govoriti. Nato se me je pollašča strah, da bi med spanjem zopet ne pozabil in postal nem... Ko sem se pa zjutraj zbudil in zaklical: »Dobro jutro, ljudje božji!« sem bil neizrečeno vesel. Bog povrni zdravniku!« Pripominjamo še, da tudi na Dunaju že zdravijo po dr. Gondovem načinu.

Iz mojega dnevnika.

(V spomin Karlu Mencingerju.)

Bilo je v oktobru! — — —
Noč je razgrnila svoja temna krila in gosta megla je vstajala leno z doline višje in višje.

Po jarku sem se začuje previdna hoja vojaka in kmalu vidim človeka s popolno gorsko opravo, naslanjaje se na gorsko palico. Bil je Karel Mencinger, trdna gorenjska korenina z Bohinjske Bistrice. Prišedši do mene se nasloni na veliko skalo na desni strani kaverne, da se malo odpočije.

»Tu ne bova skupaj, Karel,« mu pravim; »jaz imam tretjo poljsko stražo in Ti boš, kakor sem slišal, bolj na levem krilu.« Tam izza italijanskih postojank živigne raketa v zrak, ki zopet počasi pada proti tlom.

Karel je globoko vzdihnil in rekel: »Gori sem šel, nazaj me bodo nesli; jaz poznam tega smrtoglavca predobro.«

Z italijanskega bojišča se poroča le o bojih na Banjski planoti in na Sv. Gabrijele. Značilna so poročila iz Lyona, katera je prejela »Münchener Zeitung« preko Zeneve: »Osební in tovarni promet na obeh železniških progah med Francijo in Italijo je osem dni za navadni promet skoro popolnoma ustavljen. Neprerastano drdajo vlaki iz Francije v Italijo, ki prevažajo tudi številne angleške čete, angleško orožje in municijo. Na železniških progah severne Italije je promet izredno živahen, iz česar sklepajo na dalekosežna premikanja čet na italijanski fronti.« Ena obeh železnice pelje skozi monseniški predor v Turin, druga pa ob francosko-italijanski rivijeri. Svota tekom 24 ur odpravljenih vlakov tvori »dnevni prevoz«. Ta se razdeli v perijode po več ur, od katerih ostane navadno ena kot »dnevni presledek«, da se zopet dohite zamude in po potrebi uvrste novi vlaki. »Dnevni prevoz« znaša, kakor je pač proga, 15 do 60 vlakov na dvojni železnici in 5 do 25 vlakov na enotirni. Kot podlago preračunavanja služi, da vlak 50 vozov vozi en bataljon, eno baterijo ali en eskadron. Divizija obstoji povprečno iz 12 do 15 pešbataljonov, najmanj 8 baterij, 2 do 3 eskadronov konjenice, tehničnih čet in trenja. Železniškim prevozom slede na to marši in premikanja čet v operacijskem prostoru, nadalje grupacije, priprave, razdelitev topov itd. Nadaljno zanimivo poročilo prinaša »B. T.« iz nemškega vojnega tiskovnega stana: »Kakor poročajo italijanski listi, je ententa poslala na italijansko bojišče naslednja ojačenja: Francoski kolonijalni bataljon, nato moštvo, ki je sestavljeno po večini iz severoameriških črncev, francoski lovski bataljon, francoske ženjske čete, francoske letalce, angleške vozove za etapno službo, angleške letalske čolne in monitorje, nasprotno pa ameriške pomožne čete pod poveljstvom Roosevelta ne bodo pravočasno došle, da se še udeležijo predstojećih velikih bojev.«

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. oktobra. Uradno: V odseku gore Sv. Gabrijele smo zopet odbili sunke Italijanov.

Načelnik generalnega štaba.

Italijanski poročilo.

17. oktobra. Južno od Mori so napadle sovražne patrolje naše straže; naše straže so jih odbile in ujele nekaj mož. Od Krna do morja so sovražni topovi zelo streljali, a naše baterije so se zelo učinkovito borile z njimi. Na severnih slemenih gore Sv. Gabrijele je prepodil ogenj naših pušk sovražna zbiranja. Drzne naše patrolje so udrle severno od Sela v sovražne jarke in jih uničile. Podnevi je poizkušalo veliko sovražnih letal letati nad italijanskim pozoriščem, a polete jim je zabranil naš obrambni ogenj in naše preganjalne skupine; vrtni so se morala v svoje črte. Le nekaj letal je preletelo Karnijo, metala so bombe, ki pa niso zahtevale žrtev in niso povzročile škode.

Italijani o naših četah ob Soči.

V L' Avvenire d' Italia« opisuje Roberto Cantalupo boje na Banjski planoti in ob vznožju gore Sv. Gabrijele. Obe vojni vodstvi se trudita izdelati svoje postojanke za zimo. Cantalupo izjavlja, da so vesti o avstrijski ofenzivi neverjetne, ker Boroevič ne razpolaga z dovolj moči, da bi izstopil iz najstrožje defenzive. Vendar bi mogel slediti v oktobru krajni napadi in protinapadi. Na vsak način pričakuje sovražnik novega napada z italijanske strani. Nekteri ujeti častniki so baje izjavili dopisniku, da Arz ne namerava oslabiliti svojih sil na vzhodu, dokler se ne razbistri položaj v Rusiji. Avstrijski častniki ne verjamejo, da bo posegla vmes Japonska in upajo na poseben mir z Rusijo. Sedaj si stojita nasproti obe armadi pripravljene na boj. Sovražne čete, tako poroča Cantalupo, so polne sovraštva in prepričane, da je odvisna rešitev države od uspešne brambe soške bojne črte. Avstrijske čete se bore z veliko trdovratnostjo, zaslužijo pa tudi italijanske napadalne čete popolno priznanje.

Od zmaže je vse odvisno.

»Neue Züricher Ztg.« poroča z laške meje: »Popolo d'Italia« povdarja v nekem članku, da zavisi bodočnost Italije od zmaže. Za zmažo pa je potrebna stroga disciplina in da se ta doseže, se mora uvesti diktatura, kakor so jo Rimljani prve republike v kritičnih urah preglasili. Če bomo zmagali, bo vse dobro; če bomo pa izgubili, bo vse izgubljeno. Danes, na predvečer važnih dogodkov, velja, da se pred izbruhom vojne izgovorjene besede slovesno ponove.

V Italiji se napoveduje 48-urna splošna stavka.

Curib, 16. oktobra. Oficielni socialisti nameravajo od vlade zahtevati naj jasno obrazložbo svoje stališče glede na mirovno ponudbo osrednjih velesil in z ozirom na noto sv. očeta. Delavci nameravajo socialistične poslance podpirati z demonstracijami. Uprizoriti nameravajo 48-urno splošno stavko za mir. Vlada je vse sto-

mila, da vzdrži red in mir. Pripravljene so angleške čete, da vzdrže mir, ker se na italijanske vojske ni zanašati, kar so zadnji nemiri dokazali.

Rusi se umikajo.

Rusi postajajo zopet živahnejši. Rusko vodstvo poizkuša z malimi delnimi napadi pridobivati tla, da se moralno odškoduje za izgubo Oesela. Rusko vojno vodstvo so pozvali tudi Italijani, naj nastopi, kolikor pripuščajo razmere.

Berlin, 17. oktobra. Veliki glavni stan: Naše čete so včeraj premagale tiste sovražne sile, ki so se na polotoku Sworbe še branile. Otok Osel je zato popolnoma naš. Plen se množi. Včeraj so privedli nad 1100 ujetnikov. Naše pomorske sile so se zapletle v boje severno od Oesela in v Riškem zalivu z ruskimi rušilci in topničarkami, ki so izpadli ugodno za nas. Ne da bi bili mi kaj izgubili, smo prisilili sovražne ladje, da so se morale obrniti. Mornariški zrakoplovi so metali bombe v Pernov, kjer so izbruhnili veliki požari.

Na pozorišču na celini so se boji na več točkah pomnožili. Prepodili smo napredujoče ruske poizvedovalne oddelke.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. oktobra. Veliki glavni stan: V večjem obsegu se niso bojevali.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 17. oktobra. Veliki glavni stan: Z vzhoda se ni nič novega poročalo.

POROČILO NEMŠKE MORNARICE.

Berlin, 17. oktobra. Uradno: Potem, ko so naše pomorske sile premagale težke baterije na južnem koncu otoka Osel, so vdrle v Riški zaliv. Prodirati so pričele 17. oktobra proti vzhodu in gospodarijo morju do Moonsunda.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Rusi se boje za Reval.

Kodanj, 17. oktobra. Vsi ruski listi pričakujejo nemške ofenzive proti Hapsalu in proti važnemu pristanišču Reval. Ker se ne zanašajo na čete severne fronte, pravijo, da bodo Nemci hitro napredovali. Zasedba Revala bi Nemcem prodiranje proti Petrogradu zelo olajšala.

Rusi se umaknejo na črto Reval—Pernov.

»Vjedomosti« pišejo: Naša moč v Riškem zalivu je zlomljena. Umakniti se bomo morali na črto Reval—Pernov.

Poveljnik otoka Oesel pred vojnim sodiščem.

Stockholm. Kerenski je uvedel strogo preiskavo proti poveljniku otoka Oesel in odredil, da se mora zagovarjati pred vojnim sodiščem v Petrogradu. Rusko visoko generaliteto položaj zelo skrbi. Na mornarico se ne zanašajo, ker ob vsaki priliki izjavlja, da zahteva mir.

Kako so zavzeli otok Osel.

Berlin, 17. oktobra. Wolf: O zavzetju otoka Osel se dalje poroča: Ruske pomorske sile, med njimi linijske ladje, oklopne križarke, topničarke, torpedovke in podmorski čolni, hitro beže proti vzhodu in se umikajo za svoje zapore z minami; deli nemške mornarice jih zasledujejo. Ruskim četam, ki se še nahajajo na polotoku Sworbe, ni nikakor mogoče, da bi pobegnile. Osvojitve otoka Osel ni zagotovila nemški mornarici le gospostva v Riškem zalivu, ki so mu dodaj ruski in angleški težki topovi do Zerela nadvladovali, marveč se je zasukal tudi morsko strateškičen položaj popolnoma Nemčiji v korist.

Oba vogeljna stebra naše dosedanje postojanke na Vzhodnem morju tvorita na zahodu Kielski zaliv, na vzhodu pa Riški zaliv z otokom Osel. Kakor pa Kiel istočasno nadvladuje južnemu vzhodu na Severno morje (po prekupu cesarja Viljema), tako tvori na drugi strani Osel južna vrata vzhodu v Finski zaliv; po tej svoji dvojni važnosti proti vzhodu in severu tvori središče nadvladi Baltiškega morja. Postojanka, ki smo jo zdaj zasedli, zavaruje dalje naše armade, ki stoje vzhodno od Dvine, krije Kursko in grozi Rusom, ker se je nam odprla pot na Estsko. Osvojitve otoka Osel je vzela zadnjo oporo angleškim neizgovorjenim nadam, da se ustalijo na Baltiškem morju.

Z ozirom na zapleteno in drugačno poveljevanje, ki je vedno skrajno težavno, kadar sodelujeta mornarica in armada, tvori podjetje proti Oselu naravnost šolski zgled. Ni še prišel čas, da bi se že danes o udeležbi posameznih vrst ladij natančneje poročalo, ker se akcija še ni zaključila, a nastop večjega brodograja torpedovk, kakor tudi sestava ruskih pomorskih sil, ki so nam stale nasproti, kaže, da morejo mala sredstva pomorske vojske, če se še tako požrtvovalno in sijajno nastopa, kakor se je v tem slučaju, pri-

praviti le pripravljane korake. V prvi vrsti bodo tudi pri nadaljevanju podjetja male ladje le uvedle uspeh, ki se more doseči le, če sodelujejo tudi bojne ladje velikanke.

Angleži o zasedbi Oesela.

London, 17. oktobra. (Kor. ur.) Petrograjski dopisnik »Morning Post« pravi, da so Nemci Osel spretno zasedli. »Novo Vreme« piše: Glavna sila baltiške mornarice se kljub naporom častnikov peča le s politiko. Nemci so natančno zvedeli, kje da so stale ruske baterije in ruske čete.

Obramba finskega zaliva.

Baselj, 17. oktobra. »Daily Mail« pišejo: Po izgubi važnih otokov Oesel in Dago zahteva skupna korist sporazuma, da prevzame obrambo Petrograda in Finskega zaliva.

Genf, 17. oktobra. »Humanite« piše: Bati se je, da vdoro nemške pomorske sile v Finski zaliv in da uničijo rusko mornarico.

Preskrba ruske armade.

Petrograd, 15. oktobra. (K. u.) Agentura: Vojni minister je poslal posebne komisarije intendanture k vsem armadam.

Trocki proti vsaki ofenzivi.

Stockholm, 15. oktobra. (Kor. ur.) »Rečj« poroča: V svetju je Trocki med vihnim odobravanjem izjavil: Vsaka ruska ofenziva bi bila zločin. Vojska se z revolucijo sploh ne more združiti.

Beg iz Petrograda.

Bern, 17. oktobra. (K. u.) »Journal« poroča iz Petrograda: Poročilo, da so zasedli Nemci Oesel, je povzročilo veliko skrb. Generalni štab in ministrstva odredijo, kako naj se ofenziva proti Petrogradu ustavi. O položaju sodijo, da je zelo resen, a da obupen ni. Zdi se, da je nastala med prebivalstvom panika. Neštevilno oseb zahteva na petrograjskih kolodvorih vožne listke v osrednjo Rusijo. Širijo se najbolj pesimistične govornice, med drugim tudi, da so vsi uradi glavno mesto zapustili.

Sestava petrograjskega svetja.

Stockholm, 16. oktobra. (Kor. ur.) V petrograjski svet so izvolili Kolontaja. V svetju je zdaj 13 boljševikov, 6 socialnih revolucionarjev in 3 menševiki. Ljenina in Sinovjeva kandidirajo v konstituanto.

Sovjet proti vladi.

Petrograd, 16. oktobra. (K. u.) Agentura: Sovjet je objavil navodila začasne vlade glavnemu tajništvu Ukrajine s pripombo, da vlada nima pravica razglasiti neodvisnost Ukrajine, predno ne bo zborovala ustavodajalna zbornica.

Uslužbenci petrograjskih lekarn — stavkajo.

Petrograd, 16. oktobra. (K. ur.) Uslužbenci vseh petrograjskih lekarn so sklenili, da prično jutri stavkati, ker lastniki lekarn ne ugodijo njih gospodarskim zahtevam.

Demonstracije proti angleškemu veleposlaniku v Petrogradu.

Berlin, 17. oktobra. »Kriegszeitung« poroča iz Kodanja: Meščanske stranke in maksimalisti so se v Petrogradu zopet večkrat spopadli. Priredili so hrupne demonstracije pred angleškim veleposlanštvom in zimsko palačo. Pred angleškim veleposlanštvom so nastopali govorniki proti Angliji.

Rusija prodaja Sibirijo.

Kodanj, 16. oktobra. Ruski delavski minister je, kakor poroča »Slovo«, izjavil, da bo morala Rusija prodati kakemu zavezniku Sibirijo. »Slovo« pravi: Če se to zgodi, bo Rusija popolnoma odvisna od Anglije. Kdor proda Sibirijo, proda Rusijo.

General Rennenkampf na zatožni klopi.

»Journal de Geneve« poroča: Obtožnica proti generalu Rennenkampfu navaja, da se je general v vojski z Japonci posebno odlikoval, a v evropski vojski je popolnoma odpovedal. Šest tednov potem, ko je obljubil svojim vojakom, da bodo prišli o Božiču l. 1914. v Berlin, je bil premagán v Mazurih. Veliki knez Nikolaj ga je takrat hotel postaviti pred sodišče, a tega car ni dopustil, ker je imel Rennenkampfa osebno rad.

Upor ruskih vojakov na francoskem bojišču.

Petrograd, 15. oktobra. (K. u.) Agentura: Listi objavljajo uradno poročilo, kako so zatrli upor ruskih vojakov na francoskem bojišču. 8 upornikov je ubitih, 44 ranjenih.

Angleži in ruska mornarica.

»Corriere della sera« javlja iz Petrograda: Angleški admirali so se pripeljali v Petrograd, da reorganizirajo rusko mornarico.

Bitka med rusko in nemško mornarico.

Nemški uspehi v Riškem zalivu.

Kolin, 17. oktobra. »Secolo« poroča iz Londona: Med nemško in rusko mornarico se bje bitka. Kerenskij je pozval mornarico brzozavno, da je napočil tisti trenutek, ko naj se žrtvuje na oltarju domovine.

Boji poživej!

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. oktobra. Uradno:

Na našem vzhodnem bojišču in v Albaniji so se mestoma poživej boji. Načelnik generalnega štaba.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 17. oktobra. (Kor. ur.) V današnji seji je predsednik prebral kolektivne interpelacije, ki so jih vložili zastopniki opozicije in v katerih zahtevajo od ministrskega predsednika pojasnil o prehranitvi dežele in armade, o vojnih ciljih Bolgarije v zvezi z mirovnimi upi in o politični cenzuri. Ministrski predsednik Radoslavov je odgovoril, da da so interpelacije nepotrebne, ker je vlada odločena, da sama nastopi za to, da se bo razprava o teh vprašanih vršila v sobranju.

Bolgarija v vojski.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 17. oktobra. Uradno: Macedonsko pozorišče: Živahen topovski ogenj ob jezeru Prespa in zahodno od Vardarja. V ovinku Črne in jugozahodno od Doirana smo odbili sovražne poizvedovalne oddelke. Živahno delujejo patrolje v dolini Strume.

Nemški letalci so sestrelili v zračnem boju dve sovražni letali.

Sofija, 17. oktobra. Uradno: Dobrudško pozorišče. Močni sovražni poizvedovalni oddelek, ki se je poizkušal v čolnih ponoči približati desnemu bregu Donave severno od kraja Parches, smo z ognjem pregnali.

Mirovni pokret.

Poslabšane nade na mir.

Stockholm, 17. oktobra. (Kor. ur.) Ni-zozemsko-skandinavski odbor razglasi napovedane mirovne predloge te dni. Troelstra je izjavil, da je nada na mir poslabšana, ker se je vojska zavlekla. Pred štirimisi meseci je bilo bolj mogoče, da bi se bil sklenil z osrednjimi velesilami ugoden mir, kakor zdaj. Bati se je, da postane ruska revolucija prva žrtev podaljšanja voj-ske.

Mirovni predlog v italijanski zbornici.

Rim, 17. oktobra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani«: Zbornica je pričela zopet delovati. Vlada je predložila štirimesečni začasni proračun. Socialisti so zahtevali razpravo o vladni izjavi. Ministrski predsednik je to zahtevo odklonil in je stavlil zaupnico. Predlog socialistov so odklonili, ko se je proti njemu izjavil ministrski predsednik. Poslanec Enrico Ferri je predlagal: Poslaniška zbornica sodi, da v treh letih vojske nobena obeh skupin ni doseglja premoči; z vseh strani se je odpravila nevarnost nevarne hegemonije. Da se kronično vojska ne podaljša in da se Evropa ne pogrezne v barbarizem, da ne izkrvavi in da se popolnoma ne izčrpa in da ne bodo žrtve brez sadu, naj vlada takoj pozove zaveznike, naj nastopijo skupno, da se omogoči mir. Mir naj zadovolji aspiracije narodov, da se zamenjajo teritoriji, s primerno odškodnino, razorožbo, odpravo vojne službene dolžnosti, uvede naj se nadzorstvo vseh narodov na suhem in na morju, diplomatske pogodbe naj se potrdijo le potom parlamentov, izključiti naj se po sklenjenem miru gospodarska vojska.

Francoski kardinali in škofje v Rimu.

Berlin, 17. oktobra. »Vossische Zeitung« javlja iz Haaga: Na vabilo sv. očeta je prišlo več francoskih kardinalov in škofov v Rim.

Mirovni pokret v Franciji.

Genf. V južni Franciji pozorno zasledujejo razprave francoskega socialističnega kongresa. Med socialisti se zavzema močna skupina za mirovna pogajanja. Agitacija za mir se vedno krepkeje razvija.

Kanc erjeva kriza.

Berlin, 17. oktobra. Zadnje dni je bila v političnih krogih razširjena vest, da je državni kancler dr. Michaelis predsedniku napredne ljudske stranke Payer-ju ponudil mestokanclerjevega namestnika. »Berliner Börsenzeitung« potrjuje sedaj to vest in pravi, da ena žrtev, namreč državni tajnik Capelle, ne zadostuje, da bi držal svoje izgubljeno stališče.

Frankfurt, 17. oktobra. (K. u.) Payer poroča listu »Frankfurter Zeitung«, da je vest, da bi mu bilo ponudeno mesto kanclerjevega namestnika, brez podlage.

Würzburg, 17. oktobra. Nek ugledni južnonemški poslanec izjavlja, da ima največ upanja, da bi postal prvi parlamentarni kancler, poslanec centra Fehrenbach. Da se uvede parlamentarni sistem, bi se moral odstraniti § 1 državne ustave, po katerem člani državnega zbora ne smejo pripadati zveznemu svetu. Trenotno odstopa državnega kanclerja ni pričakovati, vendar pa bo neposredno pred zasedanjem državnega zbora dne 6. decembra postala kriza akutna.

Iz državnega zbora.

Razdelitev mest v sekciji za električne svrhe.

Dunaj, 17. oktobra. (K. u.) Ministrski predsednik in minister javnih del sta sprejela danes popoldne skupno odposlanstvo poslancev in tehnikov, ki je izročilo spomenico, ker se je nova sekcija delovnega ministrstva za električne zadeve poverila juristu. Spomenica zahteva, da so za to mesto pričakovali, da se bo imenoval tehnik. Ministra sta utemeljevala, zakaj da je bil imenovan jurist. Končno so se dogovorili, da se bo nova sekcija tako organizirala, da se bodo tehnične zadeve podredile inženirju, tako da ne bo podrejen, marveč prirejen nekakšemu načelniku, ko se mu poverijo juridične in postavodajalne zadeve in da bo inženir ministru naravnost podrejen. Pozneje se bo ustanovil poseben tehničen oddelek.

Grof Göss o irredenti.

Značilno z arazumevanje gotovih avstrijskih krogov je, kar piše bivši tržaški namestnik grof Göss v svoji brošuri »Der Irredentismus« (ki je ravnokar izšla v Warnsdorfu pri E. Strache-u) o italijanskem irredentizmu. Göss meni, da je italijansko prebivalstvo Trsta državi popolnoma zvesto in da irredentizem prihaja le od tod, da v Trstu in v obmejnih deželah živi veliko število podanikov Italije. Tem da bi trebalo po sklepu miru potom zakona otežkoti povrnitev v Trst, Istro, Goriško, Koroško in Tirolsko, omejiti pravico do ohranitve že pridobljenega in pridobivanja novega imetja, obrtnih dovoljenj itd. — Tako sodi grof Göss.

nas, a mi vsi moramo vedeti, da nam ni rešitve brez njih. »Edinost« sedaj izve, »da se kujejo peklenški načrti« proti Slovence, da izide na Dunaju brošura, v kateri obljublja vse Hrvaški, Istri, Dalmaciji, Bosni itd., ali nikjer ne spominjajo Goriške, Kranjske in Štajerske. Vse nam obljublja, ali brez Slovencev. Naša dolžnost, naše poštenje in zavest za lastni obstoj, za našo usodo in naših slovenskih bratov je, da jim odgovorimo: Brez Slovencev vam za vse skupaj hvala! Ničesar brez njih!

— Občinski zastop v Ložah pri Vipavi je c. kr. deželna vlada sporazumno z dež. odborom razpustila. Za gerenta je imenovan Ivan Natlačen iz Mavč 22, za prisednike pa Anton Jež iz Lož 28, Ivan Škrjanc iz Manč 17 in Josip Furlan iz Manč št. 10.

— Novomeški župan odstopil. Odstopil je novomeški župan gosp. Karel Rozman. Posle vodi do izvolitve novega župana prvi svetovalec.

— Obletnica odkar je bila sežgana mažarska zastava v Zagrebu. Dne 16. oktobra je minulo 22 let, odkar je bila sežgana dopoldne ob pol 12. uri na Jelačićevem trgu pred spomenikom mažarska zastava. Vzrok sežigu je bil, ker je visela mažarska zastava na slavaloku mesta Zagreba. Že prvi in drugi dan so poizkušali vseučilišniki sneti to zastavo ali se jim ni posrečilo, ker so jo varovali orožniki. Nato so dne 16. oktobra, ko je bil cesar še v Zagrebu, sklenili dijaki sežgati mažarsko zastavo. V avli vseučilišča so se zbrali dijaki v narodni obleki ali v civilu in prisegli, da ne izdajo eden drugega. Na tem shodu so govorili številni dijaki. Po zaključku so odšli v sprevedu na čelu jim Vladimir Vidrič, noseči akademsko zastavo skozi Frankopansko ulico in Ilico na Jelačićev trg pred banov spomenik. Tu so razvili mažarsko zastavo, jo natakli na štiri sablje in jo sežgali. Policija ni nastopila proti dijakom, ker je bil cesar še v Zagrebu in so se bali ponovnih škandalov; zato so jih fotografirali iz bližnje hiše. Cesar je vsled te demonstracije odšel iz Zagreba in takoj sledeči dan so aretirali nad 70 dijakov, izmed katerih je bilo 54 obtoženih in po večini tudi zaprtih.

— Umrl je v Stražišču pri Kranju po daljšem bolehanju v pokojeni c. kr. poročnik vojne mornarice Viktor pl. V e s t, star 51 let.

— Občinske volitve v Zagrebu. V II. razredu za občinski svet v Zagrebu so dobile združene meščanske stranke 643 glasov, frankovci pa 296 glasov.

— Odlikovanja. S srebrno hrabrostno svetinjo II. reda so bili odlikovani praporščaki c. kr. gorskega polka št. 2: Gaber Franc, Dolničar Franc, Fajdiča Slavko in Kap Ferdinand.

— Avto povozil dijaka. V Kranju je neki avto povozil dijaka II. gimn. razreda Beno Tajnika, sina davčnega uradnika!

— Požar na Plešivci. Pri posestniku Francetu Štefančiču se je vnela streha njegove hiše. Hiša s hlevom vred je do tal pogorela. Ker ni bilo vode v obližju je bilo vsako gašenje nemogoče. Pač pa se je vaščanom po neumornem delu posrečilo obraniti bližnja poslopja požara. Štefančiču je pogorelo za 2000 kg poljskih pridelkov in vse gospodarsko orodje. Skupna škoda znaša 20.000 K, temu naproti je bil pa zavarovan le za 1000 K. Štefančič je vojak in ima dopust do 10. t. m. — Pač žalosten dopust.

Primorske novice.

Vabilo. Od različnih strani je bila izražena želja v tukajšnji »Posredovalnici za goriške begunce«, naj bi se postavil na Goriškem v katerikoli obliki prvemu zagovorniku in velikemu podpiratelju beguncev, pok. dr. Jan. Ev. Kreku, spomenik, ki naj bi ohranil tudi na Goriškem še v poznih rodovih živ spomin na tega velikega našega dobrotnika in podpiratelja. Vojska je sicer uničila naše domove in naša imetja, a hvaležnosti do naših pravih dobrotnikov ni in ne bo nikdar uničila. Zato vabim vse goriške rodoljube na tozadveni pogovor v soboto, dne 20. t. m. ob 11. uri predpoldne v posvetovalnico »Zadružne Zveze« (Dunajska cesta št. 38, II. nadstr.), ki nam je bila v ta namen gostoljubno prepuščena. — Prof. Ivan Berbuč.

— Umrla je na Vrhnici v sredo, 10. t. m. begunka Terezija Kocijančič iz Kanala pri Gorici. Blaga žena naj v miru počiva.

Umrl je v umobolnici v Kromeriju g. Alojzij Košta iz Sv. Križa.

Sodniški izpit sta napravila pred komisijo c. kr. tržaškega nadsodišča v Gradcu gg. Fran Kompara, c. kr. avskultant v Trstu in dr. Davorin Klunčič, c. kr. avskultant v Podgradu.

V ljubljanski deželni bolnici je umrla dne 14. t. m. begunka Marija Muravec iz Lokovca št. 58. Pogreb se je vršil 16. t. m. ob pol 2. uri popoldne.

Umrl je v št. Vidu pri Vipavi dne 6. t. m. Faganel Franc, zidarski mojster in gostilničar iz Dolenje Vrtojbe. — Umrla je Arcon Marija, žena Andreja, zadarja, iz št. Petra pri Gorici, sedaj v Leskovcu pri Krškem.

Ljubljanske novice.

Ij Boj nenavnosti! V smislu resolucij Dobrodelnega shoda se je zasnoval v Ljubljani — kot odsek društva »Sveta vojska« — odbor, ki si je določil za nalogo, da bo nastopal zoper nenavnost v vseh oblikah in z vsemi dovoljenimi sredstvi. Sodelovalci bodo pri tem tudi Elizabetne konference, ki so se ravnokar ustanovile na štirih mestih v Ljubljani. Pisarniške posle bo opravljala Dobrodelna pisarna (Kolodvorska ulica 35). Tam naj se iščejo vse morebitne poizvedbe in pošiljajo informacije: če se kdo želi tej organizaciji pridružiti ali jo kakorkoli podpirati.

Ij Z vojaško patrono se je poškodoval 10 let stari sin sprevodnika južne železnice Rudolf Nežmah iz Resljeve ceste št. 10. Zabil je v patrono klin, ki ga je nato zažgal ter pustil goriti toliko časa, da je patrona eksplodirala, ga poškodovala po obrazu ter razbila palec leve roke. — Ista usoda je doletela 18 let starega sina vdove posestnice iz Kala št. 162, sedaj stanuje kot begunec v Dol. Trebuši. Našel je bil na cesti košček dinamitne patrono, ki mu je eksplodirala ter pokvarila desno roko. Oba sta morala v bolnico.

Ij Krušne komisije bodo uradovale v petek dne 19. oktobra od 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo izkaznice za krompir in kavo.

Ij Gg. načelniki krušnih komisij se vabijo, da se zanesljivo udeležijo seje, ki se vrši v soboto, dne 20. oktobra ob pol 12. uri v mestni posvetovalnici.

Ij Zelje za moste. Občani Most, ki imajo rumene izkaznice s črko C, prejmejo zelje v petek, dne 19. t. m. dopoldne in popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red. Dopoldne od pol 11. ure dalje vse stranke z rumenimi izkaznicami B, popoldne od 2. do 3. ure stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 200, od 3. do 4. ure št. 201 do 400, od 4. ure dalje št. 401 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kg. Kilogram stane 80 vin.

Ij Zelje za Vič. Stranke na Viču, ki imajo rumene izkaznice s črko B ali C, prejmejo zelje v petek, dne 19. t. m. dopoldne in popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red. Dopoldne od pol 11. ure dalje vse stranke z rumenimi izkaznicami B, popoldne od 2. do 3. ure stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 200, od 3. do 4. ure št. 201 do 400, od 4. ure dalje št. 401 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kg. Kilogram stane 80 vin.

Ij Begunska obleka. Begunci, ki želijo zase ali za svoje obleke, naj se zgledajo pri mestnem magistratu v dvorani v spodaj označenem redu, in sicer le oni, ki so v razvidnostnih listih vpisani na prvem mestu (družinski glavariji, oziroma pri samcih oni sami). V soboto, dne 20. oktobra, pridejo na vrsto stranke z začetnimi črkami A—D; v ponedeljek, dne 22. oktobra, stranke z začetnimi črkami E—K; v torek, dne 23. oktobra, stranke z začetnimi črkami L—N; v sredo, dne 24. oktobra, stranke z začetnimi črkami O—S, včetrtek, dne 25. oktobra, stranke z začetnimi črkami Š—Ž in v petek, dne 26. oktobra zamudniki. Uradne ure so vsak dan od 8. do 1. ure popoldne. Vsak družinski glavar mora priti osebno ter prinesiti s seboj istovetnostne razkaznice vseh družinskih članov in, ker so te obleke namenjene le najpotrebnejšim beguncem, tudi še potrdilo hišnega posestnika, da imajo osebe, ki pridejo v poštev, le po eno zgornjo in spodnjo obleko. Sedaj dobijo oblačilo le one stranke, ki so prišle v Ljubljano že pred 1. avgustom in prošile za begunsko podporo že pred 1. oktobrom t. l. — Ostali pridejo na vrsto pozneje. — Čevljev za begunce sedaj še ni v zalogi.

Ij Krompir za tretji okraj. Mestna aprovizacija bo oddajala v petek, dne 19. t. m., in v soboto, dne 20. t. m., strankam tretjega okraja na Dunajski cesti pri Mühl-eisnu krompir. Določen je ta-le red: v petek, dne 19. t. m., dopoldne od 8. do 9. ure št. 1 do 110, od 9. do 10. ure št. 111 do 220, od 10. do 11. ure št. 221 do 330, popoldne od 2. do 3. ure št. 331 do 440, od 3. do 4. ure št. 441 do 550, od 4. do 5. ure št. 551 do 660. V soboto, dne 20. t. m., dopoldne od 8. do 9. ure št. 661 do 770, od 9. do 10. ure št. 771 do 880, od 10. do 11. ure št. 881 do 990, popoldne od 2. do 3. ure št. 991 do 1100, od 3. do 4. ure št. 1101 do konca. Vsaka oseba dobi 10 kg. Kilogram stane 30 vin. Pazite na red.

Ij Zavetišču sirot sestre Marije so darovali delavci in delavke »Gospodarske zveze« 64 K. Denar se je izročil danes našemu uredništvu. Rajni Evangelist je, kakor smo poizvedli, plemenito delo sestre Marije zelo podpiral. Glnljivo je, kako je delavstvo »Gospodarske zveze« ljubilo svojega gospodarja rajnega Evangelista Kreka.

Ij V greznici ponesrečena ženska 43 let stara Ivana Pozdar, krojačeva žena, stanujoča v Konjušni ulici št. 1, je vsled nesreče pričela bruhati kri in umrla na otrpjenju srca.

Ij Namesto vancev na krsto g. Henrika Dajaka pa g. dr. J. Ev. Kreka sta izročila gg. Ivan in Franc Fabian 20 K za etraško bolnišnico.

Gospodarske beležke.

Deželna poslovalnica za preskrbo prebivalstva z blagom, obleko in perilom naznanja s tem, da se nahaja njena pisarna v prostorih tvrčke J. C. Mayer (I. nadstr., vhod iz Šolskega drevoreda). Uradne ure so od pondeljka, 22. t. m. dalje sledeče: Vsak delavnik od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Vsakokrat bo od 11. do 12. ure v uradu tudi član vodstva poslovalnice. Občinstvo se ponovno opozarja, da se bodo izdajala začasna dovolila za nakup obleke izključno le v dokazano najujnejših in res potrebnih slučajih.

Tihotapljenje z živili. Urad za ljudsko prehrano poroča: Tihotapljenje z živili, posebno z žitom, moko in krompirjem se je tako razširilo, da je preskrba prebivalstva najhujše ogrožena. Urad za ljudsko prehrano je bil vsled teh obžalovanj vrednih pojavov prisiljen, da je pozval vse deželne načelnike, naj proti prodajalcem in nakupovalcem žita, moke in krompirja najodločneje nastopijo. Prestopki naj se kaznujejo z zaporom do 1 leta in denarno globo do 20.000 K.

Cene za drva. Presojevalnica cen v Ljubljani nam piše. Pod št. 117 razglashene vodilne cene za drva je v toliko popraviti, da se odstavek I. 2., ki se glasi: za mehka drva v polenih 20% ceneje odslej takole glasi: za mehka drva 20% ceneje, kakor za trda drva iste zaloge prodaji namenjenega blaga.

— Tobak na karte. Z Dunaja poročajo, da se je finančna uprava končno vendar odločila, urediti prodajo tobačnih izdelkov. S 1. januarjem 1918 se uvedejo karte za prodajo smotk, cigaret in tobaka. Administrativne oblasti se baje že bavijo s podrobnimi določili za ureditev tobačnih izdelkov.

Najnovejše vesti.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 17. oktobra. Veliki glavni stanž živahen topovski boj na Flanderskem, severnovzhodno od Soissons in na vzhodnem bregu Moze.

Volitve v rusko konstituanto.

Amsterdam, 17. oktobra. (K. u.) »Daily Mail« javlja iz Petrograda: V konstituanto bodo volili 25. novembra. Otvorili jo bodo 13. decembra. Boljševiti nameravajo sklicati 15. novembra splošen shod sovjetov, da napravijo zmedo. V Harkovu in v Tamboru so bili programi.

Strankarski shod socialne demokracije v Nemčiji.

Würzburg, 17. oktobra. (K. u.) Poslanec Hoch (Hanau) je izjavil, da vladi ne morejo več dovoliti kreditov. Noske mu je nasprotoval rekoč: Vojnih kreditov ne smemo odklanjati, ker jih zahteva korist našega naroda. Naj se ne dvomi, Nemčija bo dosegla svoje mirovne pogoje. Alzačan Emmel je protestiral, da bi odcepili Alzacijo-Loreno od Nemčije, s katero je narod in dežela najtesneje sklenjen. Löbe (Vratsloul) je predložil s 118 podpisi predlog, ki odbrava politiko in sklep dež. zbora z dne 19. julija.

Würzburg, 17. oktobra. (K. u.) Na popoldanski seji so z 284 proti 26 glasovom odklonili Hohocho resolucijo glede na odklonitev vojnih kreditov s strani soc. demokratske frakcije v nemškem državnem zboru.

Japonska kot nadomestilo za Rusijo.

Stockholm, 17. oktobra. Po poročilih tukajšnjih listov je izjavil bivši generalissimus Aleksejev, ki se je podal k ententni konferenci kot zastopnik armade v Pariz, nekemu sotrudniku »Utro Rossij«, da se boji, da ne bi konstatirala konferenca slabosti Rusije. Mesto Rusije bi potem zavzela na bojišču Japonska, ki bi gotovo dobila kompenzacije na račun Rusije; najbrže bo zahtevala Japonska bogato zemlje Usvi. Rusija je sedaj le še bolj zatista. Sedanja vojska je boj med germanskim in angloskim plemenom. Anglija da ne bo končala vojske brez zmage.

Vojne priprave v Ameriki.

Pariz 17. oktobra. Newyorški »Matin« poroča, da bo decembra vpoklican drugi kontingent narodne armade, ker se zdi, da mobilizacija prvega kontingenta — 687 tisoč — še ne zadostuje.

Bern, 17. oktobra. Švicarska vlada je naročila svojemu poslaniku v Washingtonu, naj v 24 natančno znanih slučajih protestira proti vojaškemu vpoklicu švicarskih državljanov.

Službena dolžnost nevtralcov v Združenih državah.

Kodanj, 17. oktobra. (Kor. ur.) »National Tidende« poroča iz Stockholma: Švedsko poslanstvo v Washingtonu poroča: Postave, ki naj bi nevtralce prisilila v vojno službo, kongres še ni sprejel.

Za Alzacijo-Loreno.

Frankfurt, 17. oktobra. Dunajski dopisnik »Frankfurter Zeitung« piše: V dunajskih diplomatskih krogih ne dvomijo, da bodo Angleška, Rusija in celo Italija, ki morajo za sedaj zastopati francosko najvišjo zahtevo, napele vse sile, da pridobe Francosko za to, da se odpove Alzaciji-Loreni, kar se seveda ne bo moglo izvesti brez popolnih vladnih izprememb. Kdaj se bo to zgodilo, je seveda še negotovo.

Nemčija pripravljena, da se pogaja o Alzaciji-Loreni.

Iz Genfa se poroča, da je pustil Ribot črtati v petek iz svojega govora tale stavek: Nemška vlada je po nekem francoskem diplomatu ponudila Franciji koncesije v Alzaciji-Loreni. Clemenceau zdaj zahteva, naj se ta reč popolnoma pojasni. V Glasgowu je v soboto Asquith rekel, da morajo zavezniki odločilno zmagati, predno se bodo pogajali o miru. V angleškem parlamentu pričakujejo važne izjave glede na vprašanje miru.

Na morju.

Berlin, 17. oktobra. (K. u.) Wolffov urad poroča: »U 39« je pod vodstvom poveljnika kapitana-poročnika Forstmann, ki se je v treh letih vojske izborna izkazal, potopil pred cesto v Gibraltar med drugim pet dragocenih parnikov. Tekom treh dni uničene ladje so vozile 31.500 ton premoga, od katerih je bilo več kot 26.000 namenjenih za zimsko potrebo Italije. Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Dopusti in izmenjeve na fronti.

Minister za deželno brambo baron Czapp je v eni zadnjih sej državnega zbora odgovarjal na interpelacija glede dopustov in izmenjave moštva, ki je že dolgo na fronti. Povedal je med drugim sledeče:

Za dopuste moštva obstoje natančno označene določitve. Dopusti se začasno omeje ali ustavi le tedaj, če to zahteva trenutni operativni položaj. Z delov front, na katerih se vrše opracije ali pričakujejo večji sovražni napadi se morejo dopusti dovoljevati le v najnujnih izrednih slučajih. Na bojni fronti se manj sposobni načeloma ne uporabljajo. Šlo bi tedaj le za gradbene stotnije in črnovojniške delavske formacije, ki se morajo po potrebi pritegniti k najnujnim delom v postojankah. Tudi iz teh formacij so izločeni najstarejši (pred letom 1870.) rojeni možje. Izločitev letnika 1870. se bo po možnosti izvršila. Izmenjava moštva v smislu interpelacije je neizvedljiva, ker se potrebujejo vsi za fronto sposobni možje za nadomestilo bojnih čet.

Francozi se pripravljajo na nov napad.

Francozi se pripravljajo, da napadejo postojanke vojne skupine nemškega cesarjeviča. Računati se mora bodoči teden na močne boje na zahodnem bojišču, ker se tudi Angleži pripravljajo na novo flandersko bitko.

Kontoristinja

večša slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v eksportno trgovino fajc in perutnine na deželi. Ob prostem času tudi pomaga v gostilni. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravo pod S. K. 2680 (3)

Prevzamem v najem

stanovanje

z eno ali dvema sobama in kuhinjo ali prtilčno hišo z vrtom v bližnji okolici mesta Ljubljane. — Naslov pove uprava lista pod št. 2682.

Dober žagar

ki se razume na vse tozadevne posle, išče mesta s hrano in stanovanjem. — Cenjene ponudbe na Valentin Ferjan, žagar, Javornik št. 17, Gorenjsko.

Slovenske narodne pesmi za citre in petje

Priladil in izdal podpisani. Izšlo je osmero zvezkov. Sedaj so na razpolago vsi zvezki. Pesmi se tudi lahko spremljajo na gosli in kitaro. Zvezki so po K 250. Broz denarja se v teh časih ne pošilja. Povzetje je drago in na račun naročnika. Ako ste praktični, pošljite denar naprej (pa ga potem ni treba) in dobite zvezke poštne prosto. Pod svoj razločni naslov na nakaznici napišite številko zvezka, pa je vse v redu. Na drugo stran sedaj ne pišite. Zvezek III. ima v II. izdaji pojasnilo za začetnike. Zadnja dva zvezka vsebujejata narodne ljubavne pesmi. Požurite se, dokler je zbirka polna.

Prilporečam se

IVAN KIFERLE, Krojaška ulica 8, II. nadstr., Ljubljana.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. oktobra. Veliki glavni stan;

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Topovski boj je bil včeraj zopet precej močan na Flanderskem od poplavljenega ozemlja do Ysera. V posameznih odsekih so zvečer, na celem pozorišču pa danes zjutraj pomnožili ogenj. Če se izvzamejo boji poizvedovalcev, ki jih je bilo med kanalom La Bassée in Scarpe veliko, se boji pehote niso razvili.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Streljanje severnovzhodno od Soissona se je razširilo včeraj zgodaj in je bilo od časa do časa zelo živahno. Streljali so tudi ponoči.

V zahodni Champagni, v Argonih in na vzhodnem bregu Moze so tudi s topovi močnejše streljali.

× × ×

Sestrelili smo včeraj deset sovražnih letal in en pritrjeni zrakoplov. Poročnik pl. Bülow je premagal v zračnem boju svojega 23., poročnik Böhme pa svojega 30. sovražnika. Dünkirchen so naši letalci zopet napadli z bombami; videli so, da so zažgali. Da vrnemo, ker so metali sovražni letalci bombe na nemška mesta, so naši metali bombe na mesto Nancy, ki leži v francoskem operacijskem ozemlju. Povzročili so velike požare.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Angleška spodnja zbornica.

London, 17. oktobra. (K. u.) Spodnja zbornica se je po početnih počitnicah zopet sešla. Zakladni kancler Bonar Law je napovedal, da bo v kratkem predložen zakonski načrt glede zračnega ministra. Zakonski načrt, ki daje vladi kontrolo nad vsemi v Veliki Britaniji odkritimi petrolejskimi izviri, je bil sprejet v drugem branju.

Berlin, 17. oktobra. (K. u.) Kakor poroča »Vossische Zeitung«, je angleški spodnji zbornici predloženo gradivo zelo obsežno. Na prvem mestu je načrt glede volivne preosnove, po kateri se bo sedanji volilni način znatno demokratiziral. Za prihodnje dni pričakujejo pri razpravi o novih vojnih kreditih važne izjave o vojnem položaju in obnem o stališču zaveznikov glede na mirovno vprašanje.

Angleška proti švedski.

Berlin, 17. oktobra. »B. Z.« poroča iz Milana: Kakor je izvedel list »Popolo d'Italia« iz Rima, namerava angleška vlada uporabiti enako kot proti Nizozemski represalije tudi proti Švedski, če Švedska ne bo izjavila, da bo omejila odnošaje z Nemčijo na enak način, kot se je to zahtevalo od Nizozemske.

Zaslugam čast.

— Odlikovanje. Najvišjo pohvalo je prejel v priznanje posebni hzašlug za vojaško duhovno pastirstvo č. g. Ivan Baloh v Zagorju na Krasu.

— Odlikovanje. Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil nadporočnik 47. pp. Ivan Kralj. — V drugič je dobil ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči stotnik 97. pp. Ivan Petrič. — Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 7. pp. Ivan Hameršak. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje z meči je dobil top. akcesist 31. polj. top. p. Ivan Kaušek. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadporočnik 2. gorskega top. p. dr. jur. Emil Stare. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil desetnik 87. pp. Pavlič Anton. — V drugič je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste tit. četovodja 28. polj. top. p. Urbajs Franc.

— Odlikovani požarniki. Leta 1892. so, kakor se nam piše, kmečke občine pri Ljutomeru začele ustanavljati ognjegasna društva s slovenskim poveljnim jezikom. Letos je poteklo 25 let obstanu prvozasnovanih skupin. Izmed tistokratnih društvenikov deluje sedaj še 27 oseb. C. kr. namestnik štajerski jim je za srebrni jubilej priznal častne kolajne. To so: Rajh Josip st., Makoter Franc, Sever Josip, Trojnar Anton, Karba Josip, (ta je s potovanja prišel v posojilnico gospodu načelniku Kukovcu začetno misel o požarni brambi med meti), Sebastijan Filipič, Andrej Muršič, Kovačič Matija, Sovič Matija, Kovačič Martin, v okolišču Kraplje-Mota-Cven; Štrakl Matija, Vaupotič Franc, Vaupotič Vekoslav, Šalamon Jakob st., Šalamon Jakob ml., Vaupotič Josip, v Lokavcih; Magdič Vido, Kosi Vekoslav, Cvetko Josip, Prelog Slavko, Magdič Franc, v Ključarovich; Vrabl Anton, Rožman Matija, Bratina Franc, Hladnjak Josip, Vrbnjak Jarnej, Strniša Josip v Križevcih. Posojilnica v Ljutomeru je 10. marca 1892. sklenila, da prvo društvo, ki se bo ustanovilo v okraju, dobi 400 K podpore, vsako drugo pa po 300 K, razventega še vsako po 50 K za pri-

prave. Prvo društvo osnovalo se je v občini Kraplje-Mota-Cven. Število društev se je množilo, in ustanovila se je »Zveza prostovoljnih gasilnih društev« v okraju Ljutomer. Zgodovino »gasilstva na Murskem polju« je v posebni knjižici sestavil po zapiskih Josipa Karba, tajnika Zveze prostov. gas. društev Vladimir Pušenjak, nadrevizor, domačin Cvenski. Častitamo odlikovanim jubilentom-požarnikom!

Po smrti drja Kreka.

Zadušnice po dr. Kreku na Českem.

Brnski »Hlas« poroča: V torek, dne 16. t. m., ob 7. uri zjutraj se je vršila slovesna zadušnica pa dr. Janezu Kreku, velikem in srčnem prijatelju našega naroda in zagovornika našega krščansko-socialnega delavstva, v cerkvi sv. Mihaela (pri redemptoristih) na brnskem dominikanskem predmestju. Zadušnico je opravil državni poslanec msgr. dr. Ant. Stojan.

V spomin dr. Jan. Ev. Kreku

je v petek dne 12. okt. na slovitih božji poti Sv. Križa nad Črnečami ob koroško-štajerski meji daroval njegov prijatelj od bogoslovnih let sem, g. Jos. Rozman, župnik črnečki, slovesno žalno sv. mašo z »Libero«. Asistirala sta gg. Fr. Lom in Š. Kotnik. Duhovščina in verniki so se hvaležno spominjali prerano umrlega velikega voditelja slovenskega naroda.

Sožalje češke narodne stranke.

Dr. Hruban je odposlal uredništvu »Slovenca« sledeče pismo:

Slavno uredništvo »Slovenca« Ljubljana.

Pod vtisom žalostne vesti o nagli smrti Vašega dr. Kreka stoji naša ciril-medodijška Morava in vsi pokojnikovi številni častilci in prijatelji na Moravi.

V imenu in zastopstvu narodne katoliške stranke na Moravi Vam izražam najgloblje sožalje vsled smrti gorečega domoljuba, plemenitega katoliškega duhovnika, neumornega socialnega delavca in vzornega velikega sina bratskega Vašega slovenskega naroda.

Žalibog sem bolan in mi ni mogoče nastopiti dolgo pot, toda v duhu sem danes v beli Ljubljani pri pogrebu milega prijatelja, vročega slovenskega brata in vselej prijaznega in delavnega sodelavca.

Bog naj mu podeli večno slavo! Naj počiva v miru, v zemlji, katero je tako ljubil njen zvesti sin Janez Krek.

Z izrazi najodličnejšega spoštovanja in s prijateljskim pozdravom udani

Dr. M. Hruban.

Olomouc, 13. oktobra 1917.

Sožalnica občine Sučurac.

Nad grobom dr. Kreka, največeg južnog Slavena duboko žali občina Sučurac.

P. n. Zadruga zveza

v Ljubljani.

Podpisane zadruge v Vipavi izražajo Zadrugi zvezi svoje najiskrenejšo sožalje k izgubi njenega ustanovitelja in očeta slovenskega zadrugištva dr. Kreka, čegar genij naj se dviga za vedno visoko nad našimi zadrugiškimi organizacijami, ter nas vodi do velikega cilja, velikega vse jugoslovanske zemlje obsegajočega zadrugištva.

Vipava, 14. oktobra 1917.

Za Hranilnico in posojilnico:

Lavrič.

Za kmetijsko društvo:

Uršič.

Za živinorejsko zadrugo:

Jožef Ferjančič.

P. n. slovenska katoliška demokracija

v Ljubljani.

Podpisana Kmečka zveza za sodni okraj Vipava izreka S. K. D. v Ljubljani iskreno sožalje k nenadomestni izgubi prijatelja slov. kat. delavstva dr. Kreka, ki je s silo svojega duha delavstvu neumorno odkrival pota k časnemu in večnemu blagru, ter izražal željo, da bi se v zarji idej našega velikega ranjkega započeto delo razvilo k boljši bodočnosti našega naroda.

Vipava, dne 14. oktobra 1917.

Kmečka zveza za sodni okraj Vipava:

Jožef Ferjančič l. r.

načelnik.

GLASOVI ČASOPISJA.

Prelat Andrej Kalan piše v »Ilustriranem Glasniku«:

»Najlepše je sredi med delom umreti na cesti,« tako je večkrat rekel dr. Janez Ev. Krek in tako se je tudi z njim zgodilo.

Sredi dela, velikega in nujnega, sredi snovanja novih načrtov za lepšo bodočnost slovenskega naroda, ki ga je tako neizmerno in resnično ljubil, je umrl naš Evangelist na cesti, na poti z juga v Ljubljano, v št. Janžu pri svojem prijatelju in župniku L. Bajcu. Prav na vrhuncu svoje slave in vsestranskega zapanja slovenskega naroda je vse prežodai preminul ljublience in voditelja na-

šega naroda v teh težkih, za naš narod tako usodnih dneh.

V najlepši moški dobi, ko so se skristalizirale vse sile njegovega velikega duha in globokega srca, uplenila nam ga je nemila smrt.

Za nas je prišla smrt nepričakovano, pokojnik jo je pričakoval pripravljen. Njegova orjaška sila je omahnila pod težo dela, bridkosti zadnjih let so bile tako strašne, da jih tudi pokojnikovi sili ni bilo mogoče preboleti, temmanj, ker je imel tako mehko in čuteče srce kakor otrok, ker si je bil svest svojih čistih, plemenitih namenov.

Z vsjo silo se je vrgel smrtno-truden še enkrat na delo za svojo življenjsko idejo jugoslovanske samostojne avstrijske državne skupine. Že pred dvajsetimi leti nam je govoril o tej ideji. Mi smo se mu smejali, ker ga nismo razumeli. Za uresničenje te ideje je skozi desetletja delal zlasti na gospodarskem polju. S tega vidika nam je popolnoma jasno njegovo smoteno zadrugno delovanje na slovanskem jugu naše države. Skupni gospodarski interesi, zadrugno-gospodarska edinstvo, narodno-gospodarska sila, to naj bi bili predpogoji za uresničenje te velike ideje. In zato ga je ne iz osebnih razlogov, marveč iz ozira na močno gospodarsko jugoslovansko skupnost, ki jo je smatral kot predpogoj za uresničenje velike jugoslovanske ideje, razdor v zadrugištvu najhuje pekel v njegovi duši.

Pokojnik je hodil v življenju vedno svoja pota. Bil je izviren, iskre kresajoč, sejal je semena, sopal ideje, delil dobrote, vse, kakor mimogrede. Vselej, kadar si bil z njim skupaj, si imel potem sam pri sebi o čem razmišljati. — Dobro se je zavedal, kako malo človek doseže tudi z najnapornejšim delom, a bil je vedno optimist, on ni nikoli obupal. V prostranosti svojega obzorja je vedno našel dovolj razlogov za neuspehe, pa še več razlogov za nadaljno, še intenzivnejše delo.

Bil je duhoven po Srcu božjem!

Dne 29. avgusta mi je pisal dr. Krek zadnje pismo z Dunaja. V tem pismu med drugim pravi glede sebe: »Zdaj vem, kaj mi je. Dr. Jankovič pravi: »Aorta vapneni in tam, kjer se sredi prege, čutim zato neugodno tiščanje. Treba bi mi bilo nekaj zdravljenja v miru, ker ti boleznj je prognoza — kap.«

Iz teh besed sklepam, da je bil dr. Krek popolnoma pripravljen na smrt. Ta misel ga je ovirala, da ni prišel v Ljubljano med svoje, njegovo mehko srce bi ne bilo moglo prenašati teh obupnih pogledov, teh vzdihov, teh umetnih tolažilnih besed svojih dragih prijateljev; zato se je ustavil v št. Janžu in tam počakal smrti v miru in samoti.

Dodeli Ti Bog večni mir in večna luč Ti sveti!

Rad bi bil priča, kako sta se srečali v večnosti Tvoja duša in duša Tvoje matere, ki si jo tako neskončno ljubil zdravo, bolno in umrlo. — Blagor vama, združena mati in sin!

Razjokali smo se, dragi, ob Tvoji smrti kakor otroci. Tudi nas starih ni bilo sram gorkih solz; Ti pa nam kličeš: »Pustite to! Domovina vas kliče, pojdite na moje in vaše in vsega naroda delo!« — Tako bodi!

»Ivan Cankar« je napisal v ponedeljkovem »Napreju« pod naslovom »Ob Krekovem pogrebu« sledeč podlistek:

Tisto uro, ko je presunil slovenski narod bolesten glas, da doktorja Kreka ni več, je zakrvavelo vsako srce, so se nam vsem orosile oči. Bili so trenotki globoke malodušnosti, grenke osamelosti, kakor da so popotniku ugasnile vse zveste luči vodnice na nebu ter se je zgnila noč nad njim, tako da korak obstane in si ne upa nikamor več. Ali bili so le trenotki; že je zaplala v licih vesela kri, že so vzplamenele zvezde svetlečje kot poprej in na jutranjem obzorju se je oznanila velika zarja, ob njenem svitu je od vsepovsod zazvonilo vstajenje.

Le nekaj kratkih ur trpkosti, nato nič več obupavanja, nobenega strahu več. Ta pogreb nikakor ni bil žalna procesija ljudi, ki s povešeno glavo in potrtem srcem spremljajo na zadnjo žalostno pot svoje bogastvo, da se obubožani in osiroteli povrnejo na svoj zapuščen dom; bil je slavnostni spredov za vojskovodjem, ki je zmagal, ko je padel.

Nikoli še se niso vsi, ki resnično ljubijo slovenski narod in zaupajo v njegovo prihodnost, tako tesno strnili v eno vrsto, si tako toplo segli v roko, si tako verno in brez hinavščine pogledali iz oči v oči. Srca so govorila brez besed: »Nebratje smo si bili v ponižanju, bratje si bomo v poveljanju!« In iz tihe sedmine se je rodila vesela svatovščina.

Kar je dr. Krek z brezprimerno močjo snoval in stvaril dolga leta, je ustvaril ob svoji zadnji uri; česar niso še gledale njegove žive oči, je gledal njegov odprti grob.

Ko se je narod poslavljaj od njega, dobrotnika, je bil neločena in neločljiva družba bratov in sester, ki so enega upanja in ene vere, ene misli in ene volje.

Ta črni praznik, ki nam je dal dovolj solza bridkosti in očiščenja, nam je obenem dodelil posebno dragocen dar: vrnil nam je spoznanje, ki nam je bilo v teh časih že skoraj izgubljeno, da more obroditi sočen sad le tisto delo, ki je bilo spočeto in izvršeno v čisti poštenosti. Vsako delo, ki je vzkliko iz kalne misli, je ob rojstvu mrtvo. Krek je dokazal z vsem svojim življenjem, da je laž tista beseda c dvojni morali, temveč da je morala posod in vselej same na, doma za pečjo, na očitni cesti, na razburkanem shodu, na zaupnem sestanku in v državni zboru. Dokazal je, da poštenost ni suknja, ki se jo da v prednji sobi zamenjati za svetli frak sebičnosti. Narod je kakor otrok: brez dolgega premišljevanja in brez omahovanja previdi bistro, občuti brž, kdo mu daje in kdo mu jemlje. Zato so vroče naravnost iz srca privrele solze ob grobu moža, ki je dal svojemu narodu vse in edino, kar je imel: svoje življenje.

Izkazalo se je, kakor se nikoli: kdor daje ljubezen, mu je povrnjena tisočkrat. Ne z mečem, z ljubeznijo je zmagal Kristus. Sovraštvu je tiščalo naš narod ob tla, ljubezen ga bo povzdignila do solčnih višav. Teža evangelija nam ni dal prazen sanjač, dal nam ga je izmučen delavec ob svoji smrti.

Nič žalosti ob tem grobu! Bolj nego kdaj zaupajmo v svoj narod, verujmo vanj in v njegovo slavo! Kajti njive, ki je imela take orače in take sejalice, ne pomori slana, ne pobije toča; in žetev bo obilna, ko pride čas! —

Zagrebski katoliški dnevnik »Novine« je izšel črnoobrobljen. Pod naslovom Pod naslovom: »Evo kako umire pravednik« ... pišejo:

Nasred puta do visine, gdje mu je oko zagledalo ideale, da ne bi okusio slasti dosadanjih sanja, da ne bi srknuo užitka junaka iza pobjede, da u imanju ostvarenih nada ne bi osjetio raj na zemlji ...

Lavu našega roda puče srce, koje je bilo velik dio naše skupljene snage, zbiralo je posljednji bljesak za zadnjom mislju, najposljednjom željom sa zjenica sve braće, kad osjetiše i spoznaše, da je iscrpljena, izgubljena životna snaga, da padae kao i disanje u nepovrat, u izgubljenje ...

Jonatan bijaše on, a mi svi skupa, u koliko smo voljni, otporni i spremni — David. Jonatan naš padae, a David vapi: neka opuste putevi naši, neka propaču ceste niz zemlje naše. I kćeri vile Slovinkinje neka plaču. Na žilama izvaljena cedra na našim planinama neka sjede i plaču oči djevoja ... Bio je ... Najljepšega junaka nestade s čela naših. A bio je, Gospode, bio je snaga, zublja požara za sva srca podignuta nad zemlju, luč provodnica, osmehlj pouzdanja, nada uspjeha, pjesma umornih orača, oblina nategnutih jedara ... Govorio je kao Petar i družina iza šuma sašlih jezika, a rekoše mi mnogi, koji osjetiše čudo njegove riječi, da se je napio mladoga vina ... Drugi, hiljadama ne znamo broja, prignuše glavu, da na čelu, jeziku i srcu osjete kapljice preporoda, uskrnuća, da očute dolazak martirske snage, žedje za palmama ...

Gledao je, gdje mu se pred očima mižeja povik o mladomu vinu s povicima: hosana, rode moj ... Gledao je oko sebe učenike, a nije skupljao, bježali su za njim kao za Sokratom, da ga pitaju, što vrijede sofist. Kazao im je i ništa im nije tajio, ništa, pa ni to, kako je bio pred sucima, optužen da kvari mladež i da govori o novim idolima: o vilama naših gora, o vilama vodenicama, o suncu nad našim klasjem i vinskim brjegovima, da je obožavatelj prirode ... Pehar nije pio, jer ga polu-paše vremena, a okusio je otrova, pio ga je, a i smijao se je jače i iskrenije od Sokrata. S njegovih je lica odsjela sreća radnika naše zemlje, koja prima sjeme i trud naplaćuje. Smijao se je otrovu, kao što bi se i sada nasmijao svomu srcu, što je puklo: »Dolazi proljeće. Rad se nastavlja do neizmjernosti i u njemu je svaki atom, svaka iskrica trajna kao rod ljudski, kao njegov narod, na čijoj je njivi sijao, a ne dočekao proljeće. Nasmijao se vlastitomu srcu, što se raspuklo, a pri tom je mislio na proljeće, na rod, koji će u ljetu kositi sjeme, što je umrlo u njegovoj snazi. Umrlo je to sjeme, to je ono, što je vidio, a znao je, da tek sjeme, koje umre ...

Nije plakao, nije mogao plakati on, kojemu su se zjene vječno smijale, a one vesele crte lica Jonatana našega titrale su titrajem ugrijanih okretaja kola, kad se u rasplamsanoj igri najmoćnije okreću ... Pod njima se zibala iskra ugrijane energije moći stvaranja, koracanja naprijed. Vječno veselo, vječno zadovoljan, kao svijest uspjeha. Zaboravljao je sebe, kao majka, kad se podaje djetetu ...

Jonatan je naš bio svećenik na slavenskom jugu. Ninski glagolaš, protopop Nedjeljko i ujak u brcima priznade, da ko-

raca po njihovim putevima, poljubiše ga, što nastavi djelo njihovo. Bez straha na podnožju oltara, najumniji u zborovima. Učio je istinu križa, turao je ruku u oganj, da zasvedoči, da nema drugoga osim Njega Jednoga. Rekoše mu, da govori riječi, što se lijepo slušaju, a on je srcem kucao samo istinu, k'noj mnoge privuče, a Jonatan naš ne progna junake iz čete. Ninski glagolaš ne pusti ni črknje iz pisma Cirilova, a ne udalji se od Stijene. Ljubio je sve, što je pod lipom slušalo osude. Pjevao je Markovoj drenovini i nikada nije pitao, gdje je šuma, u kojoj izraste ona suha. Znao je: izrasla je u našoj šumi, i koplje, što će Markova desnica izazeti iz suhe drenovine od deset godina, bit će svjedoci naše snage, kaplje naše radosti ...

Ljepotu je pio, hranio se je snagom, pasao se je nadama. Pjevao je rad, smijao se je nepobjedivoću. Ljubio je proljeće naše zemlje, a mrzio je vode, što neplodno i nečisto stoji. Vodio je mladost, smijao se je starosti ... Smijao se je otrovu i svome raspuklome srcu. Živio je kao ninski glagolaš, protopop Nedjeljko i ujak s pusatom. Umro je eto onako, kako umire pravednik. Na sred puta do visine, gdje mu je oko zagledalo ideale, da ne bi okusio, srknuo, da ne bi osjetio raj na zemlji.

Regentski svet nove Poljske.

Nadžkof Aleksander Kakowski

je bil rojen leta 1862 v Dembinih pri Pul-tusku. Leta 1876 je vstopil v varšavsko se-menišče. Obiskoval je 1882 duhovniško akademijo v Petrogradu in leto na to gregorjansko vseučilišče v Rimu. V duhovnika je bil posvečen 1886. Varšavski nadškof je postal 1913. Nadškof Kakovski se je mnogo pečal z znanstvenimi deli na polju cerkvenega prava. Že leta sem je živahno deloval na socialnem polju. Med svetovno vojsko si je pridobil velike zasluge pri pomožni akciji v korist bednega poljskega ljudstva.

Knez Zdzislaw Lubomirski

je bil rojen 4. aprila 1865 v Nizjem Nowogorodu kot sin znanega poljskega zgodovinarja Tadeja Lubomirskega. Politično je knez Lubomirski deloval od leta 1909. Leta 1915 je bil imenovan za mestnega prezidenta v Varšavi.

Jožef pl. Ojstrowski,

rojen 1860, je študiral pravo v Varšavi, nato v Nemčiji. Leta 1906 je bil izvoljen v rusko durno. Bil je predsednik poljskega kluba durne v Petrogradu. Od leta 1905 je pripadal stranki realistov in bil prvi predsednik te stranke. Zadnji čas je izstopil iz te stranke.

Perilo za naše vojake na bojnem polju.

Sirašna vojska z vsem stradanjem traja naprej; četrta zima je pred vrati. Mi vsi, ki živimo v teh tako težkih časih in čutimo s siromašnimi ljudmi, vidimo tudi, kako se vse zaloge bližajo svojemu koncu, kako se vse polagoma izčrpa, kar imenujemo vsakdanjo potrebo. Kako težko je pač na tako visoki stopnji civilizacije, na kateri stoji vsi narodi, rešiti življenjsko vprašanje na enostaven način omejitve v svojih potrebah! Vojska je oster učitelj, naučila nas je marsikaj, predvsem štediti. Naučili smo se mnogo, česar nismo razumeli, in sčasom smo se tudi na vojsko privadili. Če se bo razumno gospodarilo, in bomo štedili, je gotovo, da bomo še dolgo vzdržali, če so tudi mnoga živila in sirovine bile le v pičli meri v zalogah, četudi dobivamo mnogo reči, ki so bile pred vojsko lahko in poceni dobiti, le težko in za visoke cene.

Naša prva dolžnost je podpirati bojevnike in obračati vse svoje sile le na to, da ne bodo naši bratje na bojišču pomanjkanja trpeli. Vojake na fronti moramo z vsem dobro preskrbeti. Kar se tiče živil, je vprašanje večidel dobro, celo sijajno rešeno. Z obleke in blagom je pa seveda druga; no, tudi to vprašanje mora biti rešeno s pomočjo vsega prebivalstva.

Vsi evropski narodi so bili pred vojsko tako bogato založeni z bombaževino, da so pozabili, kako so naše mamice in babice krile vso svojo domačo potrebo z lanom in konopljami. Bombaževno blago je s časom popolnoma zatrlo domače predivo, deloma tudi volno. Tako se je zgodilo, da sta v deželah, kjer so prej pridno sejali lan in konoplje, ti dve rastlini polagoma izginili. Zdaj vidimo, kako napačno je bilo tako gospodarstvo. Ko se je ovčjereja omejila, se je pokazalo vsepovsod pomanjkanje volne. Naloga države je, da popravi to napako in posveti več pozornosti tako ovčjereji kakor tudi negovanju lanu in konoplje. Upamo, da bo v malo letih tudi ta nedostatek odstranjen. Vse prebivalstvo mora na vso moč štediti z blagom za obleko in perilo, da postanemo popolnoma neodvisni od onih, ki nas hočejo v vsaki smeri izstradati.

Pokazalo se je, da je v tej vojski potrebno, da dobra vojaška organizacija sto-

pa roko v roki z važno gospodarsko organizacijo celega prebivalstva.

Vseh prirodnih sil in virov: vodnih moči, zračnih tokov, morda i solčne toplote se moramo posluževati bolj nego doslej. Vprašanje perila je jako važno tako za civilno prebivalstvo kakor za armado na fronti. Če se zamislimo nekoliko v povestnico prejšnjih vojsk, pridemo do zaključka, da so izgube na ranjenih na bojišču provzročile mnogo manj slučajev smrti, nego infekcijsko razboljenje ran, ki je sledilo vojski, kakor tudi obolelost za kugo, kolero, drisko, legarjem in ospicami. Moderna higijena je skoraj onemogočila s svojimi profilaktičnimi napravami, s cepljenjem in serumom vse te bolezni. Cepljenje proti kolero i tifusu se je sijajno obneslo, tudi serum proti otrpljenju in serum proti driski je imel najboljši uspeh; osepnice so v armadi skoraj popolnoma prenehali. Preostaja pa še nevarnost okužbe, ki še vedno grozi in sicer tem bolj, ker nam nedostaje vseh tozadevnih varstvenih sredstev. Kal bolezni še ni doslej znana, vemo samo, da je čistota imenitno sredstvo, ki brani pred bolezni. V mislih imamo pegasti legar. Kugi in pegastemu legarju se izognemo samo s čistoto, to je da večkrat menjamo perilo. Da je v srednjem veku po vojski toliko ljudi umrlo za kugo in legarjem, je bilo krivo pomanjkanje perila in pa čistote in snažnosti. Zakaj dokazano je, da kugo prenašajo bolhe (mišje in človeške), pegasti legar pa uši, ki so v obleki (perilu). Kdor menja perilo kolikor mogoče pogosto, ko se prej očisti in umije po celem telesu, je varen pred to boleznijo. Pozimi je legar nevarnejši, ker se v mrzlem letnem času ne izkoplje tako dobro, kakor poletu. Med siromašnimi ljudmi, v malih mestih, kjer je premalo ljudskih kopel, ali pa jih sploh nimajo, je pegasti legar jako razširjen posebno v mrzlem zimskem času.

Če se spomnimo razmer na fronti, v strelskih jarkih, kjer morajo naši vojaki prebiti cele dni, potem razumemo, da je nevarnost okužbe jako velika. Da se tej nevarnosti izognemo, se na frontah vsepovsod stavijo in gradijo kopeli, ki bodo v prid neobhodno potrebne čistote naših vojakov; tudi uši se bodo s tem preganjale — seveda vse je mogoče doseči le pri zadostnih zalogah perila. Neizogibno potrebno je, preskrbeti vojakom zadostno množino osebne perila, da se bo kolikor mogoče omejilo razširjenje pegastega legarja. Iz tega sledi:

1. Glavna dolžnost vsakega državljanca je, da bi z odpadki obleke in perila previdno in varčno ravnal, da ne bi nobene cunje odvrigel, ampak vse odpadke in ostanke po nasvetu uradov za vojno preskrbo zbiral in oddal v to določenem času;
2. da bi vsak za domačo rabo nepotrebno obleko in perilo oddal uradu za vojno eskrbo;
3. da bi na slehernem neobdelanem prostoru lan in konoplje sadil; da bi bila ovčarstvu posvečena večja pozornost;
4. dolžnost države in deželnega odbora je, da bi podpiral za to delujoče organizacije; da bi pospeševal koristne organizacije po kmetih; da bi tudi učil, kako je štediti z ostanke obleke in perila v vseh slojih.

Iz gor ške posređova nice za begunce.

Pri Posređovalnici za goriške begunce se nahajajo sledeče dopisnice: Anton Lokovič, Sv. Križ pri Trstu št. 37; Mirko Komel, Ljubljana, Radeckega cesta 30; Leopold Humar, Banjšice, Breg 23; Suligoj Marija, Gomilija p. Čepovan; Preščak Anton, Bate 118 pri Grgarju; Marija Gregorič, Prvačina 165 pri Gorici; Jožefa Totzud, Goraca, Ziazza Katarini 3; Katarina Baudaž, Kanal 18; družina Baučar, Selo 19 p. Črniče; Zvir Marija, Gorica, na trgu 23; Alojzija Leščak, Avče pri Kanalu; Figar Ivan, Schützenreg. Technische Komp., I. Zug; Terezina Humar, Lohka-Banjšice št. 111; Marija Velikonja, Selo 42, p. Črniče; Mikulič Franc, Pevma pri Oslavju št. 123; Maurič Gabrijel, Arb. Abt., Marinefeldpost Pola; Antonija Matjac, Wels; Anton Marljak, Renče 347 pri Gorici; Jožefa Golob, Opčina 98 pri Trstu; Gašpar Šulin, Podmelc; Simon Koren, Drežena na Primorskem; Budin Jožef, Trst; Alojzija Humar, Gorica, ul. Giuseppe Caprin 4; Albina Zavadlav, Dol. Vrtojba 7; Antonija Košuta, Ozeljan št. 37 pri Šempasu; Frančiška Pečenko, Brje-Rihenbergl; Ančka Saksida, Dornberg 318; Marija Leščak, Avče 97; Fani Lipovšček, Bukovica 28 pri Volčjadrugi; Tereza Mučič, Štandrež 37 pri Gorici; Jožefa Cej, Solkan, Jurčičeva ulica 2; Mici Srebernič, Solkan pri Gorici; Jožefa Komel, Kronberg 70; Terezija Brajnik, Gorica, ulica Barka 10; Valerija Dršot, Renče; Frančiška Pavlin, Dornberg 79; Julijana Kodrič, Cvetrož 126 pri Rihenbergu; Janez Humar, Banjšiča so. Duha; Karolina Zabrič, Trst, ulica Giulia 9/III.; Marija Plesničar, Gorica, ulica Androna d. Pergola 4; družina Oberdank, Gorica, ul. Camposanto 2; Aloj-

zija Cigoj, Solkan 13; Jožef Štolfa, Rebiže št. 24 pri Škrbini; Stakul Ursula, Gorica, ul. Mandrija 34; Justina Spacapan, Ozeljan 118; Marija Močnik, Koprivišče 208; Jožef Brajnik, Gorica, ul. Barka 10; Anton Podgornik, Selo 33 p. Črniče; Justina Cej, Voglarji 35 pri Gorici; Makuc Justina, Gorica, ul. Camposanto 52; Makuc Marin, Solkan, Kronberg 94; Jožefa Gorkič, Dol. Vrtojba 126; Štefanija Gorjup, Banjšice pri Gorici; Marija Godnič, Prelesje pri Komnu; Ludovik Bajt, k. u. k. Fest. Art. 15 cm Haub. Batt., Walusi Leonardo, Monfalcone; Anton Rejec, Dol 21 p. Čepovan; Pavlina Arčon, Renče pri Gorici 101; Batič Emilija, Šempas 1 pri Gorici; Silvester Maraz, Št. Florjan pri Gorici; Marija Koršič, Št. Florjan; Jožefa Gorkič, Dol. Vrtojba 126; Ludovik Trpin, Pevma-Podsabotin; Alojzija Trpin, Podsabotin 13 p. Pevma; Tomsič Alojzij, 5. Marschkomp. pri Fest. Art. Reg. 4, Nabrežina pri Trstu; Antonija Škočir, Bate p. Grgar; Lojzka Murnova, Sv. Mihael pri Ozeljanu; Jožef Pisk, Ravne 66 p. Čepovan; Velikonja Franc, Ajševica 10; Velikonja Gozela, Gorica, ulica Sv. Petra 15; Marija Kralj, Dornberg 366; erezija Škarabot, Šempas 117; Jožef Ušaj, Št. Peter pri Gorici; Mihael Škrt, Kal pošta Avče; Anton Berlot, dekan v Kanalu; Karolina Maozetič, Renče 207; Veronika Blažica, Št. Peter; Košuta Franc, Kronberg št. 27; Ursula Padovan, Gorica, ulica del Bosco 36; Frančiška Presen, Avče pri Kanalu; Bončina Pavla, Ravnica pri Gorici; Josipina Kušar, Št. Peter 20 pri Gorici; Janez Nemeč, Št. Peter 177 pri Gorici; Rešič Franc, Št. Peter pri Gorici; Franc Požar, Vrtovin 32 p. Črniče; Zorzut Rudolf, k. u. k. Inf. Reg. 97, 8. Komp., Dunaj I.; Makarovič Miha, Goljevica pri Kanalu; Marija Mihej, Preserje 237 pri Rahrenbergu; Jakob Lukežič, Branica št. 10; Fani Kaučič, Kemnik na Kranjskem.

Proda se kočija

2677 (3)

v Ljubljani, sv. Petra cesta 95.

Odtrgal se je te dni ob Savi v Medvodah zeleno pobarvan velik

ČOLN

Kdor ga najde, naj naznani proti nagradi v vili Jarc v Medvodah. 2676 (2)

DEKLE

21 let staro, ki zna dobro šivati, kuhati in gospodinjiti, zmožna slovenskega in nemškega jenika v govoru in pisavi, izvežbana v računstvu, želi primernegega mesta. Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 2674

Jožef Jug

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča cenj. obištvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. Jamčim, da delam samo s pristnim firnežem.

2 spretna pomočnika

se sprejmeta za čevljarsko obrt. Miljo Blaznik, škofja Loka.

Kuharica

želi mesta v kako župnišče. Vajena je vsega gospodinjjskega dela in zna dobro kuhati. — Ponudbe sprejema uprava lista pod št. 2653.

Cunje,

kupuje: E. Kotzbek, Kranj.

2388

Suho, dobro dozorelo seme solčnih rož

kupi Mat. Dežman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6.

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobe, kumno, janež in druga semena kupuje vedno in v vsaki množini in plačuje po najvišjih dnevnih cenah firma:

J. KUŠLAN, KRANJ, Gorenjsko.

2089

Usnjarskega pomočnika

takoj sprejemem proti dobri plači in hrani. Sprejemem tudi takoj usnjarskega vajenca. Oskrba v hiši.

Avgust Trpinc, usnjar v Kamniku.

Zaboje in košare

v vseh množinah in velikostih kupi eksportna veletrgovina s sadjem Ivan Razboršek, v Smartnem pri Litiji (Kranjsko). 2586

Aviso.

2062

Intendanca poveljstva c. in kr. I. soške armade, vojna pošta št. 465,

kupi večje množine

kislega zelja, kisle repe, vloženi kumarc ter nasekanih drv za kurjavo.

Tozadavne pismene in kolekovane ponudbe z navedbo blaga, množine, cene in oddajnega kraja naj se pošljejo čimprej mogoče na gori imenovano intendantco.

Išče se

knjigovodkinja

s trgovsko predizobrazbo,

veščta slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter slovenske stenografije. Plača po dogovoru. Vstop takoj. — Naslov se poižve pri upravi lista pod št. 2657.

Kupi se vsaka, tudi najmanjša množina, dobro posušenih

olupkov hrček in jabolk vsako posebej, po 2 K in dobro posušene **prešene hrček in jabolk** po 80 vin. kg. Ponudbe in pošiljatev se prosil na tvrčko Franc Kos v Ljubljani.

POZOR

Približno 60 orolov mladozaraščenega **smrečevega gozda** z majhnim posestvom vred;

lepo posestvo s hišo v prometnem trgu na Dolenjskem,

700 litrov pristnega, čistega **malinovega soka**, — **tračna pila** 750 mm, — **dimamo** za električno luč (10 luči) s ploščo, — **mlin** za koruzo drobiti, — 1 vagon **javorjevih desk** 20 mm debelih, — 140 kg **politur-laka**, — 20 kg **sikativ-firneža**, — nekaj rdeče in zelene **oljnatih barva** je na prodaj. — Kje pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 2678. (5)

Veliko denarja zaslužite

trgovci, drogist, krčmarji itd. s prodajo najfinjšega, zdravju neškodljivega

TABAKON-a

ki je najboljša pririca tobaku.

Puši se lahko tudi sam.

140 zavojev (prodajna cena 50 v) 50 K

140 " " " " 1 K 100 K

140 " " " " 2 K 200 K

Vse franko iz Prage po povzetju.

V. J. J. N., tovarna, Praga.

Naslov za naročila: Rudolf Čolčić, zastopnik, Vrhnika.

Zahtevajte cenik drugih predmetov!

2660

Vojna zapesna ura

natanko regulirana v repda Nikol ali jeklo K 12 - 16 - 20 - z radij svetilni kazalec K 16 - 20 - K 24 - varobrom okrova K 18 - 24 - K 28 - z radij svet. kazal K 30 - 36 - srebrna zapesna ura na elast. K 100 - K 120 - K 140 - 3 letno pismeno jamstvo. Posilja po povzetju. Nikar riziko! Zamena dovoljena ali denr nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad

c. in kr. avorni založnik Brnx st. 1553 (Česko.)

Na željo se vsakomur zastavi pošlje moj glavni cenik.

Kostanjev, hrastov in bukov les

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pismene ponudbe z navedbo cen. 136

Glasovirje, pianine harmonije in orhestrijone

S. Kmetetz Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. 124

Prosim, oglejte si predležee oblike nog, in ne bodete prišli težko do prečianja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagodena. Človeške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušn. veščaka.

Poskusite pri: 2472

Fran Szantner

specialist za ortopedična in nastomatna obuvla Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

ZAHVALA.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so nama došli povodom smrti našega nad vse ljubljene soproga in očeta, za poklonjene krasne vence kakor za številno čaščeče spremstvo na njega zadnji poti, izrekava tem potom vsem najino srčno zahvalo.

Gabrijela in Bogdan Žužek.

Zahvala.

Povodom smrti moje nepozabne matere mi je dolžnost se zahvaliti vsem, ki so se udeležili pogreba moje predrage matere. Pred vsem prečastiti duhovščini, zlasti gospodu kanoniku in dekanu radoljiškemu Janezu Novak, ki je vodil pogreb, g. duhovnemu svetniku in župniku blejskemu Janezu Oblak, ki je opravil pogrebno sv. mašo; gg. Janezu Lovšin, župniku v Lenci, Martinu Drolc, župniku na Boh. Beli, Jakobu Fatur, mestnemu kaplanu v Radoljici, Viktorju Turek, kaplanu v Gorjah, in Karolu Šparhakt, kaplanu na Bledu, ki so spremili mojo mater na zadnji poti. Iskreno hvalo izražam velcrodnemu g. Jankotu Vrezec, nadučitelju in velerodni gospodični, Franjici Pogučnik, učiteljci v Ribnem, ki sta se s šolsko mladino udeležila pogreba. Prav tako srčna hvala dekljiški Marijni družbi za krasni venec in udeležbo ter vsem faranom, ki so se res v obilnem številu udeležili pogreba moje predrage matere. Vsem stotero Bog plačaj!

V Ribnem pri Bledu, dne 11. oktobra 1917.

Jan. Kramar, župnik.

Usojam si javiti slavn. občinstvu, da mi je Kovinska centrala d. dr. za arinadne dobave poverila poleg zastopstva za nakup kovinskih predmetov tudi

edino zastopstvo za Kranjsko

za nakup starih kovin

po oblastveno določenih cenah. Opozarjam, da druge nakupovalnice za nakup kovinskih predmetov na Kranjskem nimajo pravice do nakupa starih kovin. Edino zastopstvo na Kranjskem za nakup starih kovin in kovinskih predmetov:

Fr. Stupica v Ljubljani

trgovina z železnino na Marije Terezije cesti šte. 1.

Vsakega državljana sveta dolžnost je, oddati predmete iz kovine v prid državi!

2368

Vsem, ki so spremili k zadnjemu počitku našega dobrega brata

dr. Janeza Evangelista Kreka

naj ljubi Bog obilo povrne njihovo molitev in ljubezen. Priporočamo ga v molitev.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1917 — na 8. dan smrti.

Žalujoče sestre Cilka, Milka in Zofka.